

Til medlem af Inatsisartut
Paneeraq Olsen
Naleraq

18-11-2022
Sags nr. 2022 - 22935
Akt. id. 21796917

Postboks 260
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 66 66
E-mail: iian@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Besvarelse af § 37 spørgsmål nr. 201-2022 vedrørende borgere med psykiske lidelser

Kære Paneeraq Olsen.

Tak for spørgsmålene. Spørgsmålene er gengivet enkeltvis nedenfor, efterfulgt af en besvarelse.

1. Hvor mange borgere har psykiske lidelser i Grønland?

Sundhedsvæsenet har oplyst, at tal fra starten af 2022 viser, at der er ca. 1225 patienter med et aktivt behandlingsforløb i psykiatrien. Heraf er ca. 100 retspsykiatriske patienter med en dom. Med et aktivt forløb menes patienter, som enten er indlagt, har et ambulante forløb i Psykiatrisk Område, følges i Distriktspsykiatrien i hele landet eller som ses til årlige behandlingskonferencer m.v.

a. Hvor mange voksne?

Der er ca. 200 patienter mellem 18 – 25 år med et forløb i psykiatrien.

Der er ca. 850 patienter over 25 år med et forløb i psykiatrien.

b. Hvor mange børn?

Der er ca. 175 børn og unge under 18 år med et forløb i psykiatrien.

2. Af alle psykiske lidelser som findes i Grønland, hvilke typer af lidelserne kan nævnes som det 10 hyppigste?

Psykiatrisk Område på Dronning Ingrid's Hospital vurderer, at de hyppigste psykiatriske lidelser blandt deres patienter er:

Børn under 18 år:

- Psykose lidelser
- Autisme
- ADHD og ADD (udviklings- og adfærdsførstyrrelser)
- Angstlidelser

- Depression
- Selvmordstanker, selvmordsplaner og selvmordsforsøg
- Mental retardering

Voksne fra 18 år:

- Skizofreni
- Andre psykose lidelser
- Bipolar lidelse, herunder depressive tilstande
- Angstlidelser
- Misbrugsdiagnoser
- Selvmordstanker, selvmordsplaner og selvmordsforsøg
- Mental retardering

Derudover er der en del patienter med mere uspecifikke diagnoser såsom akut belastning, traumer og PTSD. Hyppigheden af en lidelse afhænger blandt andet af prioriteringer i forhold til hvilke lidelser, der tilbydes udredning for og omfanget af tilbuddet.

3. Hvor mange af de psykisk syge bor hos familie?

Sundhedsvæsnet fører ikke register over boform.

a. Hvor mange bor på døgninstitutioner?

Socialstyrelsen driver i alt ti døgntilbud og satellitter (døgntilbud for personer med handicap i tilknytning til døgninstitutioner for børn og unge) for personer med handicap. På flere døgntilbud omfatter målgruppen personer med en psykiatrisk diagnose. Nogle beboere på Socialstyrelsens Døgntilbud vil givetvis være i et forløb i psykiatrien, men det gælder langt fra alle. Tabel 1 angiver belægningen på Socialstyrelsens døgntilbud for personer med handicap opgjort i november 2021.

Tabel 1: Pladser, beboere og målgruppe på døgntilbuddene

Navn på døgntilbud	Antal normerede pladser	Optagne pladser	Antal personer, der venter på plads	Beskrivelse af målgruppen
Sungiusarfik Aaqa, Nuuk	32	30	2	Voksne med diagnosen skizofreni. De fleste af beboerne har dobbeltdiagnose som f.eks. bipolar lidelse, begyndende demens og lettere retardering.
Angerlarsimaffik Uulineq, Nuuk	15	14	2	Børn og unge med autismspektrum forstyrrelser
Gertrud Rask Minde, Sisimiut	16	15	4	Børn og unge med psykisk handicap, ADHD, multihandicap.
Sungiusarfik Ikinngut, Ilulissat	20	20	2	Personer med udviklingshæmning fra 14 år
Meeqqat Angerlarsimaffiat Ivaaraq, Qaqortoq	15	11	0	Psykisk og fysisk multihandicappede børn og voksne
Najugaqarfik Elisibannguaq, Maniitsoq	21	16	2	Voksne med psykisk udviklingshæmning. Særlig afdeling for ældre.
Angerlarsimaffik Palleq, Paamiut	10	8	0	Voksne med psykisk udviklingshæmning
<i>Satellitter</i>				
Handicapsatellit Hollbølsvej, Aja, Nuuk	2	2	0	Børn og unge med skrøbelig personlighed
Handicapsatellit, Børnehjemmet Ummannaq	6	5	0	Børn og unge under 18 med medfødt handicap. F.eks. Føtal alkoholsyndrom, autismspektrumforstyrrelse, ADHD.
Handicapsatellit, Nasippi, Prinsesse Margrethes Børnehjem	6	6	0	Voksne med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse
I alt	143	127	12	

b. Hvor mange bor i eget hjem?

Sundhedsvæsenet fører ikke register over boform.

4. Hvor mange af dem som bor i eget hjem modtager hjælp?

Støtte til personer med handicap er et kommunalt anliggende jf. § 8, stk. 1 i Inatsisartutlov nr. 13 af 12. juni 2019 om støtte til personer med handicap. Naalakkersuisut har derfor ikke oplysninger til at besvare dette spørgsmål.

a. Hvilken hjælp modtager de? Her tænkes på om de modtager hjemmehjælp eller har støtteperson.

Se svar på spørgsmål 4.

5. Hvordan garanterer Naalakkersuisut at de psykisk syge modtager hjælp i deres hjemkommuner i henhold til deres rettigheder?

Det er kommunens ansvar at vurdere et eventuelt behov for støtte og at give den rette støtte til psykisk syge, der falder inden for målgruppen for Inatsisartutlov nr. 13 af 12. juni 2019 om støtte til personer med handicap (med senere ændringer). Socialstyrelsen yder råd, vejledning og kurser i lovgivningen til kommunerne. Derudover fører Naalakkersuisut tilsyn med kommunernes forvaltning af det sociale regelsæt.

Naalakkersuisuts Tilsynsenhed er organisatorisk placeret i Departementet for Sociale Anliggender og Arbejdsmarked. Tilsynsenheden oplyser følgende: "I medfør af Landstingsforordning nr. 11 af 12. november 2001 om socialvæsenets styrelse og organisation (med senere ændringer), Inatsisartutlov nr. 20 af 26. juni 2017 om støtte til børn, Inatsisartutlov nr. 13 af 12. juni 2019 om støtte til personer med handicap, samt Selvstyrets bekendtgørelse nr. 49 af 31. august 2021 om tilsyn med det sociale område er Naalakkersuisut gennem Tilsynsenheden/Nakkutilliinermik Ingerlatsivik pålagt, at føre to former for social tilsyn:

1. Tilsyn med kommunernes forvaltning og administration af det sociale regelsæt, som fortrinsvis foregår ved enten anmeldte eller uanmeldte besøg hos de kommunale forvaltninger i de enkelte byer og bygder i Grønland. Under disse tilsyn udtages og gennemgås et antal konkrete borgersager inden for det sags- og lovområde, der ønskes gennemgået ved tilsynsbesøget og omfatter 1) jura, 2) økonomi, samt 3) den socialfaglige kvalitet.
2. Driftsmæssig, økonomisk og pædagogisk tilsyn med hele døgninstitutionsområdet, uanset om institutionen drives af Grønlands Selvstyre, kommunerne eller af de selvejende, private institutioner. Tilsynet omfatter endvidere døgntilbuddene til landets handicappede borgere. Tilsynet kan enten ske som anmeldte eller uanmeldte tilsyn, hvor der ses på de generelle retningslinjer og konkrete handleplaner, samt behandlingsplaner for de konkrete beboere.

Hvert tilsyn afsluttes med en tilsynsrapport, der offentliggøres på Departementets hjemmeside¹."

6. Hvor mange af de psykisk syge lever udenfor Grønland?

Sundhedsvæsenet har 16 pladser på Retspsykiatrisk Sengeafsnit 3 (R3) ved Aarhus Universitetshospital. Alle pladserne er belagt.

Ved udgangen af 2021 var 13 borgere med mental retardering handicap anbragt i Danmark som følge af en dom.

Dermed er der 29 grønlandske borgere med ophold i Danmark, som med sikkerhed har en psykiatrisk diagnose.

Ved udgangen af 2021 var der desuden 107 grønlandske borgere med et handicap, der boede på et botilbud i Danmark, fordi deres støttebehov er så omfattende, at der ikke er tilbud i Grønland, der kan varetage dette². En stor del af disse borgere har en psykiatrisk diagnose.

1

https://naalakkersuisut.gl/departementer/dep_for_sociale_anliggender_og_arbejdsmarked/tilsynsenheden?c_lang=da

2 [Døgninstitutionernes årsberetning 2021 s. 12. https://naalakkersuisut.gl/-/media/naalakkersuisut/filer/publikationer/familie/dogninstitutionernes-rsberetning-2021-da.pdf?la=da&hash=0A224D124AB570C3F1DAEB78BA62199A](https://naalakkersuisut.gl/-/media/naalakkersuisut/filer/publikationer/familie/dogninstitutionernes-rsberetning-2021-da.pdf?la=da&hash=0A224D124AB570C3F1DAEB78BA62199A)

Naalakkersuisut har ikke oplysninger om antallet af borgere med en psykisk sygdom, der bor i det øvrige udland.

7. Er kommunerne forberedte og klar til at modtage de psykisk syge, som gerne vil hjem til Grønland?

Naalakkersuisut kan ikke på kommunernes vegne vurdere, om kommunerne har tilstrækkelig kapacitet til at varetage omsorgen for de psykisk syge, der måtte ønske at flytte tilbage til Grønland.

a. Har Naalakkersuisut kontrol med dem?

Der henvises til svar på spørgsmål 5.

Med venlig hilsen

Mimi Karlsen